

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/57/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621010421
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Eliaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:5621010421.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Eliaša a sudcov JUDr. Juraja Valáška a JUDr. Milana Straku v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., trvale bytom E. XXX/X, F. G., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Prešov, na neverejnom zasadnutí dňa 20. decembra 2023 prejednal sťažnosť obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 10. augusta 2022, sp. zn. 2Nt/30/2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť obžalovaného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 10.08.2022, sp. zn. 2Nt/30/2021 bolo rozhodnuté nasledovne:

„Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 394 ods. 5 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 400 ods. 1 Trestného poriadku súd p o v o ľ u j e obnovu konania v trestnej veci A. B., nar. X.X.XXXX v C. D., trvale bytom E. XXX/X, F. G., t.č . v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Prešov, ktorá skončila právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 2To/65/2015-434 zo dňa 14.10.2015 a r u š í v nesprospech A. B., výrok rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 2To/65/2015-434 zo dňa 14.10.2015, ktorým bol podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Trestného poriadku zrušený rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 2T/23/2014-364 zo dňa 13.5.2015, a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovaného A. B., nar. X.X.XXXX v C. D., podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš sp. zn. 1Pv 620/12 zo dňa 28.2.2014 pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.“

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal obžalovaný sťažnosť do zápisnice o verejnom zasadnutí po vyhlásení napadnutého uznesenia, ktorú dodatočne písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. V úvode odôvodnenia poukázal na obsah výrokovvej časti napadnutého uznesenia. Ďalej uviedol nasledovne:

„Voči uvedenému Uzneseniu podávam sťažnosť, ktorú odôvodňujem s poukazujem na nasledovne:
- súd neprávne právne posúdil právnu otázku zákonného pojmu sudca v prípade ak vo veci rozhoduje zákonný sudca ako trojčlenný senát
- súd na moju ujmu nevykonával mnou navrhnuté dôkazy a vec neprávne právne posúdil

1. V zmysle § 394 ods. 5 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom sa povolí aj vtedy, ak sa právoplatným rozsudkom zistí, že policajt alebo prokurátor, sudca alebo prísediaci v pôvodnom konaní porušením povinnosti spáchal trestný čin.

2. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Zákonným sudcom bol v tomto konkrétnom prípade trojčlenný senát.

3. Aby bol spoľahlivo prijatý záver, že sudca, ktorým bol v prípade p. B. trojčlenný senát v pôvodnom konaní porušil povinnosť a spáchal tým trestný čin musel by byť v čase keď sa rozhoduje o povolení návrhu na obnovu konania právoplatne odsúdený aj ostatní dvaja sudcovia, keďže zákonným sudcom bol trojčlenný senát, ktorý rozhoduje ako kolektívny orgán. Tzn. v prípade povolenia obnovy konania v neprospech obvineného nepostačuje ak je právoplatne odsúdený len jeden zo sudcov. V čase spisovania tejto sťažnosti je druhá sudkyňa H. I. J., nar. XX.XX.XXXX, K., časť L., M. J. XXXX/XX trojčlenného senátu 2To právoplatne oslobodená spod obžaloby a voči tretej členke senátu H. B. N., nar. XX.XX.XXXX nebolo začaté ani trestné stíhanie tzn. v prípade ak jedno so sudkyň spáchala svojím konaním trestný čin boli tu dve ďalšie sudkyne, ktoré rozhodli tak, že obžalovaného oslobodili spod obžaloby tzn. pomer hlasovania (2ku1).

4. Nakoľko doposiaľ nebolo preukázané, že zákonný sudca, ktorým bol trojčlenný senát porušil povinnosť a spáchal tým trestný čin tzn. ďalší dvaja sudcovia rozhodovali zákonne, nie sú splnené zákonné podmienky pre povolenie obnovy konania. Uznesenie napadnuté touto sťažnosťou sa preto javí v tomto smere nedostatočne odôvodnené a arbitrárne a došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

5. Vzhľadom na to, že ustanovenia týkajúce sa obnovy konania v môj neprospech expressis verbis neriešia ako postupovať v prípade keď je zákonným sudcom trojčlenný senát ako kolektívny orgán a analógia je v trestnom práve vylúčená zastávam právny názor, že v mojom prípade neboli splnené podmienky na obnovu konania. Považujem za nesprávny právny názor súdu, že v prípade zákonného sudcu, ktorým je trojčlenný senát postačuje ak trestný čin spácha jeden zo sudcov nakoľko ide o dotváranie práva zo strany súdu a takýto výklad právnych noriem je v trestnom práve neprípustný.

6. Taktiež poukazujem na základnú zásadu, ktorá sa uplatňuje v trestnom práva a to zásadu in dubio pro reo v pochybnostiach v prospech obvineného.

7. Použitie analógie v trestnom práve procesnom by malo prichádzať do úvahy len v obzvlášť výnimočných a ojedinelých prípadoch. Analógia v trestnom práve, ktorej dôsledky sú v neprospech osoby, voči ktorej sa vedie trestné konanie, je v zásade neprípustná. V prerokúvanom prípade nejde o obzvlášť výnimočnú a ojedinelú situáciu s tým, že účinky tejto analógie sú v neprospech osoby, voči ktorej sa viedlo trestné konanie. Úmysel zákonodarcu povoliť obnovu konania aj keď len jeden zo sudcov spáchal trestný čin pričom zákonným sudcom bol trojčlenný senát nie vyjadrený spôsobom, ktorý zodpovedá požiadavkám na určitosť a jasnosť právnych predpisov v podmienkach právneho štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy). Toto pochybenie musí ísť na ťarchu zákonodarcu, ktorý ho môže napraviť jedine tým, že (tento dôvod) uvedie priamo v texte príslušného ustanovenia. V právnom štáte nesmie súd naprávať pochybenia zákonodarcu pri formulácii právnych predpisov interpretáciou, ktorá takto zmení ústavne konformný, ale z pohľadu štátnej pomoci nevýhodný text právneho predpisu. „Nemožno použiť takýto výklad, ktorý v pochybnostiach bol by v prospech štátnej moci a v neprospech nositeľa obvineného čím by nebol rešpektovaný základný princíp vzťahu jednotlivca a štátnej moci. Vzhľadom na to, že štát má záujem na stíhaní trestných činov a je jedinou autoritou, ktorej patrí táto právomoc, je v jeho záujme, aby aj trestno-procesné a trestno-hmotné predpisy vymedzil s náležitou jasnosťou a presnosťou. V prípade pochybností by nejasnosť právnej úpravy mala zaťažovať štát, a nie jednotlivca. Ak teda konajúci súd rozhodol tak ako rozhodol došlo k zásadnému porušeniu mojich práv.

8. Obvinený zároveň uvádza, že trestnosť činu (skutok právne kvalifikovaný ako zločin vydierania údajne spáchal 03.09.2012) v jeho prípade zanikla a teda obnova konania je v jeho prípade vylúčená a návrh mal byť súdom odmietnutý.

Na podklade uvedeného si dovoľujem odvolací súd požiadať aby Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2Nt/30/2021-115 zo dňa 10.08.2022 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie alebo rozhodol tak, že návrh na povolenie obnovy konania odmietne v prípade ak sa nestotožní s tvrdením obvineného, že trestnosť skutku zanikla navrhujeme odvolaciemu súdu aby návrh aj z vyššie uvádzaných dôvodov zamietol.“

K vyššie uvedeným dôvodom sťažnosti obžalovaného sa písomne vyjadril prokurátor, pričom v úvode svojho vyjadrenia prokurátor uviedol, že sa s nimi nestotožňuje a ďalej uviedol nasledovné:

„Úvodom si dovoľujem odkázať na obsah záverečného prednesu prokurátora zachytený v zápisnici o verejnom zasadnutí zo dňa 10.08.2022, sp. zn. 2Nt/30/2021, ako aj dôvody konkretizované sťažnosťou napádaným uznesením Okresného súdu Liptovsky Mikuláš, s ktorými sa bezvýhradne stotožňujem. V tejto súvislosti dovoľujem si ďalej dať do pozornosti sťažnostného súdu, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že členka odvolacieho senátu a súčasne sudkyňa – spravodajkyňa H. G. M. v predmetnej trestnej veci sa dopustila v priamej súvislosti s ňou trestného činu, keď v nej vzala úplatok, za čo bola rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica zo dňa 13.08.2021, sp. zn. 13T/10/2021, s vyznačenou doložkou právoplatnosti 13.08.2021, uznaná vinnou a potrestaná. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že ostatné dve členky senátu odvolacieho súdu sa uspokojili so správou podanou sudkyňou – spravodajkyňou a následne sa bez bližšieho štúdia spisového materiálu stotožnili s ňou prezentovaným návrhom rozhodnutia o odvolaní spočívajúcim v oslobodení obžalovaného spod obžaloby prokurátora. Vo svetle vyššie uvádzaného mám preto za to, že ani v prípade, ak by sa z akéhokoľvek dôvodu sťažnostný súd nestotožnil so závermi prijatými súdom prvého stupňa a ním následne prezentovanými v dôvodoch uznesenia zo dňa 10.08.2022, č. k. 2Nt/30/2021-115, nie je vo veci na mieste prihliadať na zistenie, že právoplatne odsúdenou pre trestný čin majúci priamy vzťah s procesom a výsledkom rozhodovania o riadnom opravnom prostriedku v trestnej veci obžalovaného A. B. bola len jedna členka senátu odvolacieho súdu. Je zrejmé, že absolútne postačovalo, aby sa trestného činu dopustila sudkyňa – spravodajkyňa, nakoľko ostatné členky senátu bez výhrad akceptovali ňou prednesenú správu, ako aj návrh spôsobu vybavenia veci. Pre práve uvádzané preto nie je možné sa stotožniť s tvrdeniami súdom ustanoveného obhajcu obžalovaného, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil otázku zákonného pojmu sudca, ak vo veci rozhoduje senát. Právne závery prezentované v tomto smere súdom ustanoveným obhajcom považuje prokurátor práve s odkazom na znenie § 394 ods. 5 Trestného poriadku za neudržateľné. Okrem iného totiž z predmetného ustanovenia vyplýva, že obnova konania sa povolí aj vtedy, ak sa trestného činu porušením povinnosti v pôvodnom konaní dopustí prísediaci. Prísediaci pritom rovnako nie je jeden, ale pravidelne ide o dve fyzické osoby. Javí sa byť preto absurdným, aby na povolenie obnovy konania postačoval trestný čin jedného z prísediacich a naopak, nedostatočným na takýto postup by bol trestný čin sudcu, hoci jedného z trojčlenného senátu.

Čo sa týka výkonu dokazovania, je na úvahe a rozhodnutí súdu, ktorý dôkaz vykoná a ktorý naopak odmietne, pričom zásahy kohokoľvek mimo konajúceho súdu do tejto sféry by boli zásahmi do právomoci a pôsobnosti súdu, rovnako ako by boli popretím zásady slobodného hodnotenia dôkazov v intenciách § 2 ods. 12 Trestného poriadku. V tejto súvislosti prokurátorovi nedá nespomenúť tiež ďalšie základné zásady trestného procesu, a to zásadu rýchlosti a hospodárnosti. Nakoľko súdom ustanovený obhajca opakovane účelovo poznamenáva, že trestné právo analógiu nepripúšťa, prokurátor si dovoľuje poukázať na skutočnosť, že Trestný poriadok ju nepochybne nepripúšťa, a to s odkazom už len na každé jeho ustanovenie, do ktorého zákonodarca inkorpoval odkaz na jeho primerané použitie tam, kde výslovná úprava v tom, či onom smere v procesnom kódexe trestného práva absentuje. Výklad obsahu úpravy § 394 ods. 5 Trestného poriadku súdom ustanoveným obhajcom je podľa názoru prokurátora nesprávny a ako taký nie je spôsobilý viesť k inému, než rovnako nesprávnemu záveru. Nakoľko prokurátor sa bezvýhradne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa o tom, že výklad ustanovenia § 394 ods. 5 Trestného poriadku umožňuje povoliť obnovu konania aj v prípade, že trestného činu sa porušením povinnosti v tej, ktorej konkrétnej veci dopustí iba jeden sudca ako člen senátu, nejaví sa byť požiadavka obžalovaného na uplatnenie zásady „in dubio pro reo“ na mieste.

V neposlednom rade rozhodnutie o povolení obnovy konania v neprospech A. B. nie je vyslovením jeho viny. Výlučne súdnej moci umožňuje dodatočne z rozhodovania v jeho trestnej veci sňať bilag podozrenia z nezákonnosti s tým, že bez ďalšieho nie je možné vopred vylúčiť, že o odvolaní obžalovaného odvolací súd nakoniec rozhodne rovnako ako v konaní, ktorého sa povolenie jeho obnovy týka. Na základe vyššie uvedeného, v spojení so znením § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku si preto dovoľujem nadriadenému sťažnostnému súdu navrhnúť, aby sťažnosť A. B. smerujúcu proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 10.08.2022, č. k. 2Nt/30/2021-115, ktorým bola povolená obnova konania v neprospech obžalovaného v trestnej veci zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona, vo vzťahu k rozhodnutiu Krajského súdu Žilina zo dňa 14.10.2015, č.k. 2To/65/2015-434, o odvolaní oprávnených osôb, na základe ktorého bol A. B. spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš podľa § 285 písm. a) Trestného zákona oslobodený, ako nedôvodnú zamietol.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 15.02.2023, sp. zn. 3Ndt/3/2023, trestnú vec odsúdeného vedenú pod sp. zn. 2Tos/79/2022 odňal Krajskému súdu v Žiline a prikázal Krajskému súdu v Trenčíne.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie jemu predchádzajúce. Na základe vykonania svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť obžalovaného nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. V konečnom dôsledku krajský súd konštatuje, že v dôvodoch podanej sťažnosti nie je namietaná existencia takýchto procesných chýb konania, predchádzajúceho vydaniu napadnutého uznesenia.

Pokiaľ ide o správnosť a zákonnosť samotného napadnutého uznesenia okresného súdu, obžalovaný v dôvodoch sťažnosti namietal povolenie obnovy konania v jeho neprospech v zmysle § 394 ods. 5 Trestného poriadku, a to v trestnej veci obžalovaného A. B., ktorým bol rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 14.10.2015, sp. zn. 2To/65/2015 oslobodený spod obžaloby pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona. Krajský súd sa však s rozsiahlou dôvodnosťou námietky obhajoby voči výkladu ustanovenia § 394 ods. 5 Trestného poriadku nestotožnil.

Podľa § 394 ods. 5 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo niektorým zo spôsobov uvedených v predchádzajúcich odsekoch, sa povolí aj vtedy, ak sa právoplatným rozsudkom zistí, že policajt alebo prokurátor, sudca alebo prísediaci v pôvodnom konaní porušením povinnosti spáchal trestný čin.

Ako vyplýva z citovaného znenia uvedeného ustanovenia, podľa právneho názoru krajského súdu toto ustanovenie upravuje osobitný zákonný dôvod pre povolenie obnovy konania, ktorý spočíva v samotnom zistení, že niektorý z tam uvedených orgánov (konkr. nielen sudcov ale aj prísediacich) v pôvodnom konaní porušením povinnosti spáchal trestný čin. Pričom odkaz na predchádzajúce odseky § 394 Trestného poriadku v odseku 5 sa týka len spôsobu (právoplatného) skončenia (trestného) konania a nehovorí nič o nutnosti kumulatívneho naplnenia aj dôvodov pre povolenie obnovy konania podľa predchádzajúcich odsekov. Preto aj podľa právneho názoru krajského súdu zákonným dôvodom na povolenie obnovy konania v konkrétnom prípade je samotné zistenie skutočnosti, že policajt alebo prokurátor, sudca alebo prísediaci v pôvodnom konaní porušením povinnosti spáchal trestný čin.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že právoplatným rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 13.08.2021, sp. zn. 13T/10/2021, bola H. G. M. uznaná vinnou zo spáchania pokračovacieho zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Trestného zákona okrem iného aj na tom skutkovom základe, že ako sudkyňa Krajského súdu v Žiline v rozpore s jej povinnosťou sudcu podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a § 30 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) a d) zákona č. 385/2000 Z.z. v znení neskorších predpisov prijala úplatok za účelom zabezpečenia oslobodenia obžalovaného A. B., a to aby na základe vydania rozhodnutia odvolacieho súdu bol napadnutý prvostupňový rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 13.05.2015, sp. zn. 2T/23/2014 podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku zrušený a sám odvolací senát Krajského súdu v Žiline rozhodol o obžalobe v intenciách v zmysle § 285 písm. a) Trestného poriadku. Krajský súd konštatuje, že uvedené skutkové zistenie má oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania a v súlade s ustanovením § 7 Trestného poriadku bol okresný súd povinný vychádzať z uvedeného právoplatného rozsudku Špecializovaného trestného súdu.

Podľa názoru krajského súdu okresný súd postupoval správne aj v otázke právneho posúdenia veci, ak vyššie uvedené skutkové zistenia posúdil ako skutočnosť, zakladajúcu zákonný dôvod pre povolenie obnovy konania podľa ustanovenia § 394 ods. 5 Trestného poriadku vo veci vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 2T/23/2014.

Podľa názoru krajského súdu okresný súd vo výroku napadnutého uznesenia správne zrušil len odsudzujúci rozsudok odvolacieho súdu vzhľadom na štádium konania, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu vyššie uvedenou sudkyňou.

Keďže s poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť obžalovaného proti napadnutému uzneseniu nie je dôvodná, podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.